

מסורת הש"ס

- (א) [לעיל יא: ושי"ן]
(ב) [שבת מז: קלה, יבמות
מז: ז"ק גז, א] [לעיל
יד: ושי"ן, ד] [לעיל יב:
(ה) [מר סבר בעל תקרה
ל"ג כשנוטל אחת מבינתים
ולבית הלל או מפסקת או
נוטל אחת מבינתים וא"ל
ר"מ בין ב"ש בין ב"ה
אין לא לא לא, מהרש"ל,
(ו) עירובין טו: (ז) [לעיל יב,
(ח) עירובין טו:

לעזי רש"י

אישפורי"ש, לכבודי,
קרישם (ששפת המיטה)
לאורך.

מוסף רש"י

מפסקת. לקוח מסיטת
בדקדק. תוספת לפסוק,
ובלעז"ל פוריי"ד (ע"ז לה),
סככה בחיצוין. בית ד'
של חילס פליק"ש בלעז"ל
(דע"ר יב:). זכרים. כעין
שלו שמואלין אותה צבת
קובל של חן, כשרה,
לדע"ג דכלים יניהו, פסוקי
כל עין חן מקבלין טומאה
(שם). נקבות. שם נקב
בראשו והחך עשוי כמראה
ונכנס לתוך הנקב, היו לה
מקבלין שכל עין ורחוין
לקבל טומאה ופסולה
(שם). אם יש ריוח
ביניהן כמותן. לסקן
שם צנכן כשר (שורבין)
(טו). החוטט בגדיש
לעשות לו סוכה. נוטל
מן העומרים למטה סוף
לארץ ונכנס לתוכו ועושה
חלל כשיעור סוכה וסך
עשוי ועומד (לע"ד)

(יב).

סוכה פרק ראשון סוכה

טו.

עין משפט
נר מצוה

צה א מ"י פ"ה מהל'
סוכה הלכה ח סמג
עשין מנ טו"ש"ע א"ח סימן
מחל סוף ט:
צו ב ג מ"י פ"ה מהל'
סוכה הלכה טו
טו"ש"ע א"ח סימן מרכט
סוף צ ו סימן מחל סוף
ח:
ד (מ"י) פט"ו מהל' שנת
הל' טו טו"ש"ע א"ח סי'
שסס ספי טו:

רבינו חננאל

מב"נ' תקרה שאין עליה
מעזיבה. נסרים שהבית
מקורה בהן ואין עליהם
ט"ט. מפסקת. פוחת
ומרחיב. דייקאן בשלמא
בית הלל טעמא מאי משום
תעשה ולא מן העשוי, וכל
היה מעשה מכשיר ואפילו
פסקת, אלא בית שמאי
מאי טעמא. ופשוטא
טעמא דבית שמאי משום
גזירת התורה, ולעולם נטילת
אחת מבינתים בעי, ואפילו
פסקת לא סגי עד דשקול
אחת מבינתים. ואקשין
אי הכי ר' מאיר דאמר
נוטל אחת מבינתים ואין
צריך לפסקת, כבית שמאי
היא. ושנינו ר' מאיר סבר
בית שמאי ובית הלל
שנים דרשום גזרת התורה,
ובטילה אחת מבינתים,
אין צריך לפסקת, פסקת
אין מועיל. ואמרי' מאי
קמ"ל והא אפילו ר'
מאיר ר' יהודה ברא
סברא בחדא זימנא, דתנן
מסכתין בנסרים דביר ר'
יהודה ור' מאיר אסור,
ואוקימנא בגזרת [תקרה]
פליגי. ואיתנא לאוקימנא
פלוגתיה ברא דתנן
מסכתין בנסין. [בנסין]
משופין לשירות ולחיות
וכיצור בהן, ומשום גזרת
כלים פליגי, ונחת. אלא
מתני' תרתייהו בגזרת
תקרה פליגי, וסיפא רבי
יהודה היא דאמר ליה לר'
מאיר הא דגזרת סיכור,
בנסרים משום גזרת תקרה,
טעמא דבית שמאי [והיא]
דאמר נוטל אחת מבינתים
אע"פ פסקת, אבל בית
הלל (ו) אפילו בפסקת
סגי, ואמר ליה ר' מאיר
בדבר זה שניה לא נחלקו,
בגזרת התורה. ושמואל
דאמר נסרין כשאין בהן ד'
מחלוקת אבל בנסין שיש
בהן (ד') דבר הכל פסולה,
אלמא ר' יהודה נמי אית
ליה גזרת תקרה. אמר
לך סיפא בבטולי תקרה
פליגי, רבי יהודה סבר
אפילו בפסקת בטלה וכל
שכן בבטילת נסר מבינתים,
ורבי מאיר סבר לעולם
לא בטלה אלא בנטילה.
מתני' המקרה סובתו
בשפודין כו'. ואקשין
מינה לרב הונא (בר
הושעיא) [בבירה דרב
יהושע] עד דאמר בעירובין
פרוץ כעמוד אסור לטלטל,
שיאנה מחיצה, והכא תנן
אם יש ריוח כמותן
לעשות [לסכך] בהן
כשרה, שצמח הירוח סכך
כשר והשפודין כפרין,
וקתני כשרה. ומשני
מאי ריוח ביניהן כמותן
דקתני כמותן, כשיש ריוח
להכניס סכך כשר ביניהן
להכניס ולהוציא, כלומר
אם יש לו ירוחן כמעט
מן השפודין.

מתני' תקרה שאין עליה מעזיבה. סתם תקרה ננסרים שיש
בהן ארבעה: מעזיבה. רכפת טיט ודומה לו במקרה כספר עורא
(ממיה ג) ועזבו את ירושלים עד החומה מלאה ממנוה עפר להחזיק
החומה: ר' יהודה אומר. ב"ש וצ"ה נחלקו בדבר: צ"ה אומרים.

אס צה ליצט תחתיה לשם סוכה:

מפסקת. סוכה ומעזיבה את כולן
ואח"כ נוטל אחת מבינתים ונותן
פסל במקומה ולקמן מפרש למה לי
מתני': וצ"ה אומרים מפסקת. משום
תעשה ולא מן העשוי ואין צריך לתת
פסל. ורבי יהודה לטעמיה דמכשיר
ננסרים שיש בהן ד' לסקן את כולה
והיינו כרז ושמואל מתיר לה לקמן
בגמרא: או נוטל אחת מבינתים.
ואין צריך לפסקת דבהכי סגי
דאיכא עשיה מעליא: רבי מאיר

אומר נוטל אחת מבינתים. אבל
לא יפסקת שאין פסקת מועיל לו
ור' מאיר לטעמיה דאמר אין מסכתין
ננסרים ועל ידי פסל שבינתים
מתכשרא. ולשמואל דאמר לקמן (דף יז:
סך פסול צד' צלמנע מיתוקמא
כדפרישית לעיל דניהו שני פסלים
צלמנע ואין צו אלא ח' אמות דדופן
עקומה אמרינן עד הפסלים ומפיקין
להו לנסרים מן הסוכה אי נמי סצירה
ליה כרז דאמר לקמן (שם) סך פסול
צין מן הלך צין מן האמנע צארבע
אמות הלכך לא פסלי נסרים
שבינתים דליכא שיעור פסול צידח:
גמ' צלמנע צ"ה טעמיה משום
תעשה ולא מן העשוי. צפסול וכן
מן העשוי צצית ולא לטוכה שאין שם
סוכה עליו גזרת תקרה לית להו
צנמסך צננסרים ואפילו צני ארבעה:
אלא צ"ש. דצטו מתני': אי משום
גזרת סקרה. אית להו דאין מסכתין
צננסרים משום הכי לא מהני פסקת:
והכי קאמרי כו'. כלומר לא מהני
פסקת אלא נטילה אחת מבינתים
דאיכא תעשה מעליא וגזרת תקרה
נמי צטלה לה והאי דאמרי מפסקת
הכי קאמרי המפסקת לא הועיל ונוטל
אחת מבינתים: ה"ק. ליה רבי
מאיר לר' יהודה לא נחלקו בדבר זה
צד"ה. כוונת סצירה להו דאין
מסכתין צננסרים ולא מהני פסקת:
ומאי קמ"צ דסתם למתני' מאי
אשמעינן צהן פלוגתא לבינתים
צמתני': אמר ר' חייא צר אצא כו'.
רישא לאו משום גזרת תקרה אפילו
אלא צננסרים שאין צני ארבעה אצל
משופין הן וחלקים ורחוין למשמש
ומשום גזרת כלים נגעו צה לפסול
אליכא דרבי מאיר אע"ג דפשוטי כלי
עץ נינהו ולא מקצלים טומאה גזר
צבו אטו כלים המקצלים טומאה:

רבי מאיר אומר נוטל אחת מבינתים אבל לא יפסקת. שאין
פסקת מועיל לו ורבי מאיר לטעמיה דאמר אין מסכתין
ננסרים וע"י פסל שבינתים מיתכשרא ולשמואל דאמר לקמן (דף יז:
סך פסול פוסל צלמנע צארבעה מיתוקמא כדפריש' לעיל דניהו

שני פסלים צלמנע ואין צו אלא שמה
אמות דדופן עקומה אמרינן עד
הכתלים ומפיקין להן נסרים מן
הסוכה אי נמי ס"ל כרז דאמר לקמן
סך פסול צין מן הלך צין צלמנע
צארבע אמות הלכך לא פסלי נסרים
שבינתים דליכא שיעור פסול צידח
כך פירש צוקטרס והדין עמו שפירש
כן דמתקרה צננסרים שלה רחצים
ארבעה איירי דסתם תקרה כך היא
ומדפסלי נסר ד' משום גזרת תקרה
אלמא סתם תקרה כך היא וכן מוכח
בגמרא דפרין לשמואל צמאי פליגי
ומסיק צצטולי תקרה פליגי דלרבי
מאיר אין מועיל פסקת צצטולי
תקרה שהנסרים ארבעה ולכן צעי
שיטול אחד מבינתים ותימה אדפרין
לקמן מצרימא לשמואל דאמר צלמנע
פסול צארבעה הוה ליה לאקשויי
ממתני' ולשנינו ו"ל משום דמתמנינן
לא קתני צהדיא נסרים של ארבעה
אלא מנח סתם תקרה:

פרוץ בעומד. נראה דהלכה כר'
יוסי דאמר פרק שני
דצבורות (דף יז: ושם) אפשר לנמס
לכל הפחות צדרי אדם מדאפליגי
אמוראי הלך צפרון כעומד וצפרק
שני דחולין (דף כח: ושם) צצמנע על
מחצה כרוב והא דקאמרינן התם גבי
חלקו לשנים והן שוין דטמאין שניהן
לפי שאי אפשר לנמס צכלי חרס
כולהו מודו דקאמרינן צצבורות (דף
יז: ושם) משום דלית ציה גומות ואין
לומר דשמתין אפילו כמאן דאמר אי
אפשר וקרי פרוץ כעומד מחצה על
מחצה כשדומה צהן סין שוין אע"ג
דשמא אינן שוין דהא מפרש טעמא
פ"ק דעירובין (דף טו: ושם) וצפ' שני
דחולין (דף כח: דלח הוי כעומד
וכרוב משום דהכי אגמריה רחמנא
למשה דגזר רוצא ושחוט רוצא ומיפוק
ליה משום צצלמ"ה הוה אסור מפסק
משום דשמא שיר רוצא והא דפרין
צצטין צפרק הזורק (דף עח. ושם)
גבי דלתו תרתייהו צהדי דהדי צארבע
אמות והא אי אפשר לנמס אפילו
תהא הלכה כר"י הגלילי מכל מקום
דוחק הוה להעמיד המעשה צכן
שאין רגילות להיות ומסתמא לא
כווני לצא צצת אחת וצפרק
שצועת העדות (שצועת דף לב. ושם)
גבי

ליה לרבי מאיר אמאי קאסרס צננסרים. לעיל (דף יז.) משום גזרת תקרה הך סברא
לשמואל דאמר. אצל יש צהן ארבעה דצרי הכל פסולה: סיפא צמאי פליגי. הא ודאי סתם
תקרה שני ארבעה הוה וקמכשר רבי יהודה אליכא דצית הלל: צציעולי סקרה. כלומר אמר לך שמואל לעולם צשים צהן ארבעה ולא
היתה כהן תקרה מתחלה ועשוי הוה צה לסקן צהו לשם סוכה אפילו רבי יהודה פסלי דגזרינן משום תקרה שלא יצא וישב מתח קורות
ציתו ויאמר מה לי זה מה לי חדשה אצל השמא דזו תקרה היתה וצא לידי מעשה לעשות לשם סוכה וזה מוכיח שידע שאמרה תורה תעשה ולא
מן העשוי פליגי רבי יהודה ורבי מאיר אי איכא חו למגזר משום תקרה או לא רבי יהודה סבר צטולי תקרה צצית שמאי צריך לטוול מבינתים
דלע"ג דמוכחי צצקי צתעשה ולא מן העשוי גזרי צה וצ"ה סצרי כיון צצטלה והוכיח שהתקרה פסולה חו ליכא למגזר ור"מ סבר לא נחלקו כו'
ואף צה גזרינן: במצ"ה המקרה סובתו. כמו שאנו עושין שמשדרין כלונסות תחלה צצכן ונותנין פסל עליהן: ארובות. אשפורי"ש בלע"ז
וצגמרא [ע"ב] מפרש דמקצלי טומאה: אם יש ריוח צציהן כמותן. צין שפוד לשפוד על פני כולה ויתן שם הפסל וכן על פני כולה וצגמרא פריך הא
אין הכשר מרובה על הפסול: גמ' פרוץ בעומד. לענין מחיצות צצת אחת. מחיצה שנעשית צצסין רחצין ג' והניח צין פסל לפס כמלא פס
דנפקא ליה מתורת צצוד וכן על פני כולה דהוה ליה פרוץ כעומד ודכוותה הכא צצמתנינן דהוה ליה פסול ככשר: צצננס ויואל. שיהא פסל
הרוצח כמותן יכול ליכנס וליכא צצירות צציתים דהשתא הוה ליה פסל שנותן שם מרובה על השפודים והאזיר יותר על השפודים:
והא